

JORDI PÀMIAS. INVITACIÓ A LA POESIA

XAVIER MACIÀ

Jordi Pàmias (Guissona, 1938) és un escriptor de raça, vocacional, perseverant, volgudament contingut i exigent. La seva obra, que s'abeura en les deus del postsimbolisme i es troba empeltada de ressons neopopulars (i, més esporàdicament, d'ecos cívicosocials), és d'una gran coherència i unitat, de to molt sostingut i de gran qualitat. El conjunt de la seva producció és fonamentalment lírica, però l'autor ha fet també incursions puntuals en el món del teatre (*Camí de mort*, de 1979, ha estat reeditada enguany), i en l'àmbit de la prosa imaginativa: assaig, memorialisme, conte, novel·la (però bona part d'aquest material roman encara inèdit).

La poesia de Jordi Pàmias, d'un profund humanisme i d'un vitalisme amable i mesurat, és, a la vegada, un cant de lloança a la natura, una exaltació de les petites coses (records, vivències, sentiments, objectes...) i una recerca serena del Sentit. El paisatge segarrenc i urgellenc, el petit clos familiar, el món de la infantesa, la poesia mateixa són presentats en els seus poemes amb tota la seva delicada bellesa i rica significació essencial. Hi ha, en els versos de Pàmias, una certa mitificació del paisatge natural, del món íntim, del detall i d'allò més aparentment insignificant (potser de tan visible com és). La seva poesia, com la de Machado, un poeta molt admirat pel nostre autor, és també clara i precisa, d'una naturalitat expressiva quasi necessària i d'una musicalitat sempre explícita, irrenunciable, potser, de vegades, joc i artífici.

Però el vessant més interessant i substantiu de l'obra lírica de Jordi Pàmias és sens dubte el

dels poemes de caire més reflexiu, introspectiu, metafísic i religiós. És aquest un tombant que cada cop ha pres més protagonisme en l'obra del Pàmias madur i experimentat, tant vitalment com literària. Llibres com *El camí de ponent*, *L'alegria velada* o *Narcís i l'altre* són l'expressió de la seva més alta poesia i posen en evidència la força, l'ambició i l'eficàcia artística del vers pamiasà, que es mou sempre, talment un pèndol, entre el més local i circumstancial i el més universal i atemporal, entre el paisatgisme i la reflexió existencial, entre l'ara i el sempre.

Hi ha poetes permanentment temptats per una pruija de novetat i d'investigació, o per una enquerada recerca d'Absolut. Pàmias, certament, no s'adiu amb cap d'aquests models extrems. La seva poesia, equilibrada i amable, defuig tothora els excessos de transcendentalisme o de virtuosisme. Profundament arrelat a la pròpia tradició, convençut que el poema es construeix sempre amb acció treballosa, Pàmias elabora la seva obra partint d'una confiança plena en les potencialitats "evocadores" i "estètiques" del llenguatge i, doncs, fent un ús exigent i rigorós, molt ponderat, dels mots de la tribu.

Jordi Pàmias és un poeta en actiu. Des de l'any 1999, alliberat ja de tota obligació laboral, es dedica completament i de forma quasi exclusiva a l'escriptura, immers en nous projectes o vetllant, a través de l'exercici de revisió, per l'acompliment i la fixació definitiva de la seva obra. Els lliuraments poètics que ens ha fet al

llarg d'aquest joveníssim mil·lenni són tots molt remarcables i han merescut el reconeixement dels lectors i de la crítica. La seva poesia es troba avui en un punt molt alt, de plenitud, i és una mena de feliç corol·lari de tots els anys de vida i d'ofici, d'experiència humana i artística.

XAVIER MACIÀ I COSTA (Trep, 1961). Doctor en Filologia Catalana i professor de la Universitat de Lleida. Ha publicat estudis sobre literatura catalana contemporània i ha tingut cura de l'edició d'obres de Concepció G. Maluquer, A. Navarro i J. Vinyoli. Ha publicat, entre altres, els llibres: *La poesia de Gabriel Ferrater* (amb N. Perpinyà), *Narradors de Ponent* (1987, amb E. Bayo) i *L'Alta Ribagorça* (1994, amb M. Trep). Com a escriptor, ha publicat l'obra de teatre *La carretera i el mur* (2003), els reculls de poesia *Amb el temps a favor* (2003), *Del cel i de la terra* (2003) i *Haikús de la posta* (dins *L'àncora i l'instant*, 2006) i el llibre-objecte *Rip* (2005, amb l'il·lustrador Ermengol).

QUATRE POEMES INÈDITS, I UN CONTE, DE JORDI PÀMIAS

CRIDA

Companys: la vella alegria no torna
i aixeca pols, a les golfes, l'enyor.
En el silenci del vespre, reunim-nos
tots, al bell mig de la plaça Major.
Porteu pilota, baldufes i cèrcols;
escampem naips en un flendi borrós.
Companys: la vida té línies d'ombra
i ens amenaça, manyaga, la mort...
Cada any, pel març, la planura verdeja;
no podem, doncs, revifar el nostre goig?
Sarments rogenques s'apilen, en feixos,
i es descabdella la dansa del foc.
Farem rotllana, i el pas de les hores
s'alentirà pel camí dels records.
Tothom, que conti la seva aventura;
tothom, que assagi la seva cançó.
En la nit clara, captiven l'oïda
guitarra i flautes i un toc de tambor.
Porteu pilota, baldufes i cèrcols;
que els jocs no morin d'oblit, en la pols.
Companys: avui, quan fosquegi, reunim-nos
tots, al bell mig de la plaça Major!

GERMANA MORT

En un silenci d'ombra clara,
la nau dels morts travessa el llac.
Però, qui pot comprendre ara
el teu secret, país obac?

Viure és: un dia, un altre dia...,
en aparent infinitud.
La mort, exacta quietud
d'un altre temps, que no fa via.

Compto els meus passos, en la nit;
el nombre d'anys, també el mesuro.
Però, davant la mort, m'aturo
com un marrec esfereït.

El teu silenci es fa més gran
en la nit pura del meu cant.

L'ART DE LA CERÀMICA*A Mª Lluïsa Torrell*

Son lentíssim de segles:
la terra, encara dúctil, era envoltada d'aigua
i els mars la bressolaven, dia i nit.

Temps a venir, una mà de dona jove
amanyagà l'argila peresosa,
i així la desvetllà... Després, enèrgica,
cridà el foc. I, sol·lícites, les flames
enduriren la flor pastosa i tèrbola.
Ara tenim l'exacta meravella
d'uns gerros i l'alegre fantasia
d'unes petxines amb replecs de fulles.

El llenguatge de l'art fa que la terra canti
amb l'enganyós silenci de l'argila!
I aquella mà de dona jove i sàvia
—que ha conegut el trèmul
contacte i el calfred de la bellesa—
guarda l'oculta melodia
d'uns ocells, amb esmalt, en un plat de ceràmica.

CATÀLEG DE SILENCIS

Vidres translúcids, pati sense veus.
Mormol fullat de llibres antiquíssims,
biblioteca amb solitud astral.
Febles taques de llum constel·len l'àrid
enrajolat, gris i ocre, de la sala.
Quietud de les hores matinals
vora els murs acadèmics, gavardina
d'un auster professor, de cara eixuta
—cartera negra i ombra que s'esmuny.
Pols de tractats d'estètica, corquim
de novel·les marcides, refilets
de savis ornitòlegs, subtilíssims
jocs d'influències mútues, ventall
de símbols: Prometeu amb el seu foc,
els arcans del tarot, nit hivernal
amb la ronda d'espectres, femení
món lunar. I l'estrella de cinc puntes.
Biblioteca amb solitud que puny,
cadira amb respatllet de volianes,
taula amb un pàl·lid tub fluorescent...

En la penombra dels records borrosos,
naips de taverna, antics, es fan visibles
—amb ales retallades de cartó—
a la plaça del poble, sota els porxos.
Hi ha la neu al balcó, ran dels geranis,
i la mare, que juga amb els boixets...
Però el futur insomne ja s'acosta
pels carrerons de dies blancs, efimers,
com la quartilla que rebrego ara.
I acoto el cap damunt la taula, ple
del trist neguit dels homes, que es rebel·len
contra el fal·laç enigma del destí,
que volen estripar, d'una bursada,
la teranyina d'una mort segura:
els fulls d'un llibre clos amb set segells.

Vidres translúcids. Res no té sentit.
Ens sobta un dring de mots que s'esvaneixen...
A les palpentes caminem, porucs
lectors miops, pel passadís llarguíssim
que il·lumina, només, un cul d'espelma.

Trio sonata (conte)

L'autocar —còmode i modern, amb televisor i aire condicionat— s'atura a l'esplanada de la catedral. Els jubilats davallen del vehicle amb una inesperada lleugeresa. En pocs minuts, queda buit, estranyament silenciós.

El Museu Marès no cau gaire lluny. És la primera etapa d'un circuit ciutadà: un tomb per Barcelona, que comença als ombrívols carrers del Barri Gòtic.

Sonen talons de sabata, damunt les fresques lloses de l'entrada. L'escultor Frederic Marès —gran col·leccionista— cedí veritables obres d'art al museu que porta el seu nom: sobretot, talles de fusta. Els jubilats les contemplen amb devota admiració, i puguen per l'escala que mena als tres pisos. El to de les veus ha minvat, com si no s'atrevisin a profanar el misteri de la bellesa. Ara els ulls no es cansen de mirar la varietat, acolorida, d'objectes exposats: finíssims ventalls de seda, quadres fets amb cromos retallats, rellotges de paret amb incrustacions de nacre, consoles, canteranos, calaixeres amb coberta de marbre, vestits de setí i de mussolina, roba de vellut, esmalts i laques, peces de ceràmica...

Jo també hi era, en companyia de la Clara. Tot ho volíem resseguir, fascinats. En un racó hi havia una joguina rara, que ens va fer somriure. Quatre petites nines de cartó, recobertes d'estuc, seien en uns pupitres de fusta, molt simples. Representava una escola de nenes. La mestra, vestida de negre, amb uns espolsadors a la mà, duia un coll de blonda i, al cap, una mena de còfia rosada. La taula també era de fusta; i, a la paret del darrere, penjava, d'un clau, un quadre amb l'Àngel de la Guarda. Dues pissarres i un àbac de grosses boles foradades estaven a la disposició de la tibada pedagoga. Les nenes duien uniforme negre, però amb davantal i cinyell de corda. Totes lluïen uns cabells molt rossos.

Lentament, es descabdella la madeixa dels records. Fa cinquanta anys, la Cecília passava, a mitja tarda, pel carrer, davant la botiga de casa meva —que romania en la penombra... Jo estava a l'aguait, ran de l'aparador, amb el tenaç deler de veure-la. Duia, a la mà, una bicicleta nova, de metall platejat. Cada dia, a mitja tarda, un tímid reflex de llum clapejava la fosca botiga i recorria, bellugadís, el marbre del taulell, les balances, els prestatges altíssims... Anava sempre vestida amb negre uniforme de col·legi de monges, i la gran cabellera —d'un ros molt clar— li baixava, en cascada, fins a mitja esquena. Tenia un cos esvelt, una cara rosada i fresca. Que efimer era, el seu pas pel carrer! Anava en direcció al poble, en la quietud de la Segarra —quatre cases enfilades dalt d'un turó...

Ara sóc al pis de Bonaire, vora la cadena de música. I escolto el *Trio sonata* per a oboè, violí i baix continu, en do menor, de Händel. El primer moviment (largo) traspua una malenconia punyent, més enllà de la simple bellesa formal. L'oboè, amb el seu to agut, dibuixa la melodia.

De l'antic convent de Santa Mònica queden, encara, les parets principals —severes i gruixudes— i l'espai airejat del pati, amb un om al mig. Les aules i la major part de les estances són modernes. Allí vaig aprendre les primeres lletres.

És dissabte, i dues monges caminen per un passadís —enmig d'un silenci balsàmic, quasi miraculós, que fa oblidar el renou de tota la setmana. Són velles, i encara duen l'hàbit blanc tradicional, amb el vel negre, que els arriba fins a mitja esquena. S'adrecen cap a l'habitació de sor Teresa, la monja paralítica. Li faran una estona de companyia.

—Bon dia, germanes. Mireu, quina nuvolada més fosca! Aviat començarà a ploure.

—Potser sí... Com et trobes, Teresa?

—Bé. No cal que us quedeu, avui. Prefereixo llegir una estona.

—Com vulguis.

I se'n van, amb la discreció de sempre. Sor Teresa —que ja té vuitanta anys— atansa la cadira de rodes a la calaixera. Somriu, amb ulls de moixó, una mica murrís. I en treu, de l'últim calaix, un quadern amb espiral de molles. El fulleja. La tapa, dura, és d'un color verd pàl·lid; la lletra sembla groguenca, descolorida. És el seu diari íntim, escrit en una època llunyana.

17 de març de 1953

Avui les alumnes de setè estaven neguitoses. No sé si hi influïa el mal temps: corrien, pel cel, negres nuvolades, i l'aire era fred —tot i que ja som al llindar de la primavera.

N'he hagut de renyar unes quantes. Sobretot, m'ha sabut greu d'encarar-me amb la Cecília, la nena més bonica del col·legi. Ella i la Marta reien, d'amagat; em sembla que la Història d'Espanya no els interessava gaire.

18 de març

Aquesta nit no podia dormir. Hi penso massa, en la Cecília. Em dol que sigui una alumna una mica esquerra... A l'últim, com a penitència, he rellegit un dels meus salms preferits:

*Fes que conegui, Senyor, les teves rutes,
ensenyam els teus camins.*

...

*Recorda't, Senyor, de la teva tendresa
i de l'amor que has guardat des de sempre.*

...

*Senyor, per amor del teu nom,
perdona la meva culpa, que és molt gran.
Sor Teresa fa un sospir i tanca el quadern.*

Els diumenges d'estiu, a la tarda, retilava la tenora, a la plaça de l'Ajuntament. I començava l'audició de sardanes. Jo era un noi molt tímid. La Cecília, airosa, participava en la dansa; i la llarga cabellera —d'un ros tan clar— resplendia, al bat del sol, com una flama groga. I, delicadament, li copejava l'esquena, en el moment del salt, movent-se al ritme de la música. Aleshores l'embriaguesa se m'enduia, i entrava a la dansa, a la seva vora. El cor em batia, i no parlàvem gaire...

Al cap d'uns anys, vaig anar a Barcelona, per a cursar estudis universitaris. Enmig del tràfec de la gran ciutat, la veu del primer amor semblava llunyana, esmorteïda. Però mai no emmudí del tot. En aquelles aules de sostre alt i austeres grades de fusta, els professors, amb paraules sàvies, revelaven

els secrets de la filologia i de la literatura. I, pels passadissos, sonaven, en un alegre aiguabarreig, les veus dels companys: decidides, iròniques —a vegades, amb un deix insidiós de pedanteria.

A l'estiu, de retorn a la vila, m'arrecerava a la casa en penombra. I, un dia, m'arribà una notícia colpidora: la Cecília festejava amb un noi de Cervera. Tant com la tímidesa, el fugaç interès per altres noies m'havia jugat una mala passada. Havia fet tard...

Un matí, coincidirem a l'autocar que anava fins a la capital de la Segarra. Hi havia pocs passatgers, i la conversa es trenà amb facilitat. Em va dir que estava a punt de casar-se. Com a rèplica, li vaig declarar el meu amor, esbravat pels anys... Ella va somriure, com si fos un pressentiment que es confirmava. I li vaig contar la meua experiència d'adolescent: a mitja tarda, ran de l'aparador d'una fosca botiga, amb ornamentació modernista, esperava que passés pel carrer una noieta vestida amb negre uniforme de col·legiala —que feia un contrast vivíssim amb la cascada dels cabells, d'un ros pàl·lid i fascinator...

Ajagut al sofà de la sala, escolto el segon moviment (*vivace*) del *Trio sonata*, de Händel. Ara el ritme és ràpid; i el diàleg entre l'oboè i el violí es torna viu, apassionat.

La monja més jove del col·legi de les dominiques duu a les mans una safata, amb una xicra de xocolata i uns melindros. La tassa és de fina porcellana xinesa, amb figures en relleu. Truca a la porta de la cambra de sor Teresa. Gairebé d'esma, la vella monja amaga un quadern de tapa verda.

—Gràcies, germana Blanca.

La xocolata encara fumeja. Quan la monja jove es retira, sor Teresa obre el quadern i llegeix:

25 d'abril

Avui, a la capella, meditava sobre la passió de Crist i les dures proves que hagué de vèncer: la soledat en la fosca nit de Getsemani, l'abandó dels deixebles, les paraules feridores de Caifàs, les fuetades i les rialles dels soldats... Tot d'una, entren la Cecília i dues alumnes més, i s'agenollen al primer banc. He perdut el fil de la meditació. Neguitosa, he sortit de la capella.

Sor Teresa és una monja baixeta, de mans molsudes i mirada penetrant. La paràlisi no li ha fet perdre la vivacitat dels ulls ni la lucidesa de la ment. Guarda records que no ha compartit amb ningú. I els anys no han esborrat la imatge de la seva alumna predilecta: la Cecília... De tant en tant, rellegeix aquelles paraules del *Deuteronomi*:

Recorda't de tot el camí que el Senyor, el teu Déu, t'ha fet recórrer pel desert des de fa quaranta anys. T'ha afligit i t'ha posat a prova per conèixer les inclinacions del teu cor i veure si observaries o no els seus manaments.

Mots que l'obliguen a meditar. Algun cop, s'angunieja. Però sap que, un dia, arribarà a la terra promesa.

Ahir la Clara i jo vam tenir una visita inesperada: l'Eloi, un amic de dies llunyans, del qual conservava una imatge borrosa. Ja fa temps que viu a Barcelona, on regenta una botiga de bricolatge. Ens vam asseure al sofà, i les anècdotes se succeïen, una rere l'altra, sense pausa. Les assaboríem goludament, amb tot l'enyor d'una altra època, com si cada una fos la cirera d'una llarga branca...

En un moment determinat, la Cecília va sortir a la conversa. Feia anys que jo li havia perdut el rastre. Un dia, l'Eloi es va trobar amb ella, per atzar, a la plaça de Sant Jaume, i la Cecília li va confessar que el seu matrimoni havia anat a mal borràs. Ara viu sola, en una casa del carrer Regomir, i treballa a l'oficina d'una companyia d'assegurances. La notícia, naturalment, em va doldre. Però, tot seguit, em colpí una sensació agre dolça: una mena de secreta alegria...

Ha començat el tercer moviment (*largo*) del *Trio sonata*. L'oboè, dolorosament agut, recupera el seu protagonisme; i la lentitud dels acords —amb unes notes greus del violí, a segon terme— apaivaga, com en un somni, la tristesa i la converteix en una mena de serenitat misteriosa. El baix continu, amb la seva monòtona insistència, ens recorda que el temps transcorre amb un ritme segur, infal·lible.

Ja fa anys que sor Teresa sofrí una hemiplegia. Es consolava amb la lectura del llibre de Job; però se sentia presonera, a la seva habitació, fins que li van comprar una cadira de rodes. Ara es pot moure pels llargs passadissos del col·legi; i admira, amb un somriure fugaç, l'agilitat de les joves alumnes, al pati, quan fan exercicis gimnàstics. Però cap no és tan esvelta com la Cecília, quaranta o cinquanta anys enrere: ja n'ha perdut el compte...

Cap al tard, en el silenci de la cambra, té el costum de fullejar la Bíblia. La commou, d'una manera especial, l'elogi de la dona perfecta:

*Una cara bonica sobre un cos ben fet
és com un gresol que brilla sobre el canelobre sant.
Unes cames boniques sobre els peus forts
són com columnes d'or sobre un sòcol de plata.*

I la vella monja experimenta consol —i, alhora, una fosca recança—, quan rellegeix aquestes paraules de Cohèlet, “fill de David”:

*Allunya del teu cor la tristesa, aparta del teu cos el sofriment, perquè la joventut i la flor de la vida
passaran aviat.*

Les hores de la jubilació transcorren amb una lentitud exasperant. Sovint, ajudo la Clara en les tasques casolanes, o surto a fer un tomb per l'horta de Bonaire. I, tot d'una, em fibla un agulló subtil: el record de les paraules de l'Eloi. La Cecília s'ha separat de l'home que li declarà, abans que jo, el seu amor; i ara viu sola, en un carrer estret de la Barcelona antiga... En la verdor de l'horta, maduren, a poc a poc, els fruits sucosos.

A l'últim, prenc una decisió. Un dia aniré a veure-la, a Barcelona. Tinc l'adreça, que em va donar l'Eloi; discretament, li suggeriré de trobar-nos en un jardí, a l'aire lliure, o a la vora del mar. M'imagino l'escena... Amb delicadesa, li oferiré, de nou, la meva amistat, al cap de tants anys. Potser, amb un cop d'audàcia, li amanyagaré la llarga cabellera rossa. I no caldrà dir-nos gaires paraules. Qui sap si ens mirarem als ulls, com dos joves enamorats.

El disc compacte sona amb una netedat absoluta. El quart moviment (*vivace*) ens retorna a l'àmbit de l'alegria. S'ha reprès el diàleg entre l'oboè i el violí, amb una vivesa insòlita. Gairebé no se sent el baix continu, com si el flux del temps s'hagués interromput... La vida torna a somriure.

L'autocar que cobreix el trajecte Bonaire-Barcelona va ple de viatgers. Però el mormol suau de les converses no m'impedeix de cabdellar el fil dels pensaments: records llunyans es barregen amb la tremolosa expectativa d'un futur immediat. Com es prendrà, la Cecília, les meves paraules? La comourà, la meva tendresa, o es mostrarà més aviat esquerpa? Quin rumb seguirà, l'entrevista?

La Ciutat Comtal m'acull amb calmosa indolència. Impacient, el cor em batia; s'apropava el gran moment, i no volia que arribés mai. Tenia por d'un fracàs, d'una decepció... Gairebé d'esma, me'n vaig anar a fer un tomb, fins al Moll de la Fusta. Barcelona s'havia empolainat, amb motiu dels Jocs Olímpics, i l'aigua del port no semblava tan oliosa. La contemplació del mar em va calmar. Aviat veuré la Cecília...

Enfilo el carrer Regomir, en la quietud deserta de l'estiu. La porta de la casa és tancada. Pitjo el timbre del pis, a l'interfon; no contesta ningú. És la primera hora de la tarda, i les botigues no han obert, encara.

Arriba una senyora gran, de faccions anguloses, que duu, al cap, un rodet de cabells grisos, subjectat amb agulles. Té, a la mà, la clau de l'entrada, i es disposa a obrir. Deu ser una veïna de la casa.

—Per favor, em podria dir si viu aquí la senyora Cecília Camps?

—Hi vivia, fins fa poc.

—Com diu?

Suposo que el to de la veu reflecteix una certa angúnia. La dona em mira de dalt a baix.

—És parent d'ella, potser?

—No. Sóc un amic.

—En aquest cas... Li he de donar una mala notícia. A tots ens va afectar molt. Va morir d'accident, fa dues o tres setmanes. El cotxe que conduïa va topat amb un camió, a la carretera de la costa.

—Ho sento... No sabia res. Perdoni.

Vaig caminar una llarga estona, sense rumb, pels carrerons ombrívols de la ciutat vella. El mar no era gaire lluny, i les gavines devien volar a poca alçada. El seu xiscl, monòton i agut, em feia mal a l'oïda.

Em vaig aturar davant l'aparador d'una botiga, que romania en la penombra. Sentia el pes d'un gran cansament. Vaig aclucar els ulls, pensant que tot era un somni. Amb moviment vertiginós, el temps tornà enrere. I, al cap de tants anys, aparegué, a la cantonada, una noieta de cabells rossos, amb negre uniforme de col·legiala. Duia, a la mà, una bicicleta de reflexos metàl·lics. El cel era blavíssim. En una casa, als vidres dels balcons més alts, hi tocava, de ple, el sol de la tarda...

AUTOBIOGRAFIA DE JORDI PÀMIAS

Jordi Pàmias i Grau va néixer a Guissona (la Segarra) el dia 12 de febrer de 1938. El seu pare era pastisser. I el noi —fill únic— va continuar residint a la vila natal fins l'any 1959, quan es traslladà a Barcelona per cursar Filologia Romànica (havia començat Filosofia i Lletres com a alumne lliure).

A les ordres d'un oncle seu, que era mestre nacional i excel·lent pedagog, estudià el Batxillerat, sense moure's del poble. S'examinava a l'institut de Lleida. En aquells anys neix la seva vocació literària. Alterna la poesia amb audicions musicals, en un ambient de quietud i d'isolament cultural, propi de la dècada dels cinquanta. L'any 1954, conscient de la marginació en què vivia la nostra llengua, decideix escriure sempre en català. La influència de Maragall, de Carner i d'altres poetes és ben visible en aquesta època.

Entre els anys 1959 i 1962 estudia Filologia Romànica a la Universitat de Barcelona. Té la sort de comptar amb professors eminents: Antoni Badia i Margarit, Martí de Riquer, José Manuel Blecuca, Francesc Marsà, etc. Més endavant —cursos 1963-64 i 1964-65—, és becari a l'Institut Milà i Fontanals de Barcelona, sota la direcció del professor José García López.

Fa classes a Guissona i a Bellpuig. I l'any 1968, en unes oposicions, obté la plaça de professor agregat de Llengua i Literatura Espanyola —catedràtic a partir de 1993. Durant trenta anys (1969-99) exerceix com a professor d'aquesta assignatura a l'institut masculí, de Lleida —que, l'any 1978, per iniciativa del mateix Jordi Pàmias, és batejat amb el nom de *Màrius Torres*.

L'any 1969 es casa amb Maria Massana de Bellpuig. Tenen tres fills: Montserrat, Jordi i Anna.

Els cursos 1971-72 i 1972-73 dóna classes de Llengua Catalana, com a professor adjunt, a l'Estudi General de Lleida.

L'any 1979 és membre del Tribunal d'Oposicions que, per primera vegada, cobrirà les places assignades als professors de Llengua Catalana en instituts de Batxillerat. Presideix el Tribunal Aina Moll, i els membres restants són Jaume Cabré, Joaquim Mallafré i Antoni Seva.

Cal remarcar el fet que, coincidint amb la data d'incorporació a l'institut de Lleida (1969), guanya el premi Joan Salvat-Papasseit amb l'obra titulada *La meva casa*, que el donarà a conèixer com a poeta (1972).

Es jubila l'any 1999. Aquell mateix any és guardonat amb la Creu de Sant Jordi. Ara es pot dedicar plenament a la seva vocació literària.

PUBLICACIONS

Poesia: *La meva casa*, Barcelona, 1972; *Fantasia per a ús de la gent sàvia*, Barcelona, 1974; *Flauta del sol*, Barcelona, 1979; *Cançons de la nit benigna*, Manacor, 1980; *El foc a la teulada*, Barcelona, 1982; *Lluna d'estiu*, Barcelona, 1985; *Àmfora grega*, València, 1985; *La nit en el record*, Barcelona, 1986; *El camí de Ponent*, Barcelona, 1990; *L'alegria velada*, Barcelona, 1992; *Entre el record i el somni*, Barcelona, 1992; *La plana verda*, Lleida, 1994; *Fuga del mil·lenni*, Barcelona,

2000; *Narcís i l'altre*, Barcelona, 2001; *Terra cansada*, Catarroja, 2004; *Lluna d'estiu* (volum III), Lleida, 2004.

Teatre: *Camí de mort*, Barcelona, 1979.

Assaig: *Quadern de tres estius*, Barcelona, 1986; Joan Barceló. *Obra i retrat*, Menàrguens, 1990.

Premis de poesia: *Joan Salvat-Papasseit* (1969); *Màrius Torres* (1971); *Carles Riba* (1978); *Vila de Martorell* (1984); *Vicent Andrés Estellés* (1985); *Ciutat de Palma* (1991); *Miquel de Palol* (2001); *Josep Mª Llompart* (2002). Tres guardons als *Jocs Florals* de Barcelona (1984, 1987, 1988). Títol de *Mestre en gai saber*.

Font de Collestret, 13 de setembre de 2003